

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1938 kl. 12 m.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av väckt motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande.

I en inom första kammaren väckt, till utrikesutskottet hänvisad motion, nr 358, av herr Lindhagen hemställes, att riksdagen, därest Kungl. Maj:ts proposition nr 307 bifalles, måtte 1) uttala sig för och hos Kungl. Maj:t begära initiativ till internationellt övervägande att hålla de två Haagkonferensernas förenämnda skydd för civilbefolkning och privat egendom i helgd och således stadga förbud mot det nutida luftkriget såsom ett övermått av barbari i mänsklighetens historia; 2) uttala sig för och hos regeringen begära initiativ till ett nordiskt framträdande för Folkförbundets omgestaltning till idéer och organisation i syfte att undanröja de verkliga orsakerna till rustningar och krig.

Såsom motivering åberopar motionären sin motion I: 357, till vilken utskottet får hänvisa.

De bestämmelser rörande skydd för civilbefolkning och privat egendom, som åsyftas av motionären, äro artiklarna 25—27 i de — i stort sett lika lydande — reglementen, som fogats vid 1899 och 1907 års Haag-konventioner angående lagar och bruk i lantkrig. De till konventionerna anslutna staterna ha förbundit sig att giva sina stridskrafter till lands instruktioner, som stå i överensstämmelse med dessa reglementen. Enligt art. 25 i reglementena är det förbjudet att bombardera städer, byar, bostäder eller byggnader, som icke försvaras. I art. 26 stadgas, att befälhavare för angripande trupper bör, innan bombardemang företages, göra allt vad på honom ankommer för att underrätta myndigheterna därom. Och i art. 27 föreskrives, att vid bombardemang alla nödiga åtgärder böra vidtagas för att i möjligaste mån skona kyrkor, sjukhus m. m.

Utskottet.

Såsom motionären framhållit, ha de i Haag-konventionerna intagna förbud mot bombardemang från luften, som härstamma från en tid, då luftvapnet ännu icke nått någon avsevärd utveckling, visat sig helt ineffektiva. Motionären föreslår ett svenskt initiativ till internationellt övervägande angående förbud mot luftkriget. Det torde i nuvarande läge icke finnas några utsikter till att ett dylikt initiativ skulle leda till resultat. Utskottet anser sig därför sakna anledning att förorda en skrivelse till Kungl. Maj:t i ämnet.

Vad angår motionärens andra yrkande i förevarande motion, sammanhänger det med yrkanden framställda i en annan av samme motionär väckt motion, I: 217, vilken utskottet behandlat i sitt utlåtande nr 5, till vilket utskottet hänvisar.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen I: 358 icke måtte föranleda någon riksdagens
åtgärd.

Stockholm den 27 maj 1938.

På utrikesutskottets vägnar:

ÖSTEN UNDÉN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Undén, Olof Olsson, Hammarskjöld, Åkerberg, Domö, Per Gustafsson* och *Pauli*; samt

från andra kammaren: herrar *Bagge, Ward, Närlinge, Lindqvist, Fast* och *Hallén*.
